

# Szuman Wanda

Data urodzenia: 1890

pedagog specjalna, Honorowa Obywatelka Miasta Torunia (1992), członkini Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1918-1921.

Urodzona w Toruniu. W schyłkowym okresie zaborów prowadziła w tym mieście tajne nauczanie języka polskiego oraz religii (1908-1913, 1916-1917), współzałożycielka organizacji kobiecych jak Wełnianka (1914) i Pomorskiego Koła Panien (1918). Współpracowała z Komitetem Niesienia Pomocy Ofiarom Wojny w Królestwie Polskim oraz Polskim Czerwonym Krzyżem. W okresie międzywojennym została przewodniczącą Wydziału Szkolnego Polskiej Rady Ludowej w Toruniu oraz Komisji Szkolnej na obwód Regencji Kwidzyńskiej. Czynnie działała na rzecz poprawy sytuacji osieroconych dzieci, m.in. w ramach akcji „Ratujcie Dzieci” oraz w Pomorskim Towarzystwie Opieki nad Dziećmi. Organizowała Państwowe Kursy Służby Społecznej dla Dziecka (1924), wykładała na Państwowych Kursach Służby Społecznej (1927-1932) oraz kierowała Katolickim Studium Społecznym i Katolickim Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Poznaniu (1933-1939). W czasie drugiej wojny światowej pracowała jako nauczycielka oraz w Polskim Komitecie Opiekuńczym Rady Głównej Opiekuńczej. W l. 1945-1949 była dyrektorką Państwowych Kursów dla Wychowawczyń Przedszkoli w Toruniu (późniejszego Liceum dla Wychowawczyń Przedszkoli). Następnie zatrudniła się w Pogotowiu Opiekuńczym jako psycholog. Podejmowała wiele działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, m.in. zorganizowała pierwszą w Polsce Poradnię dla Rodziców Dzieci Niewidomych (1959) oraz toruński oddział Towarzystwa do Walki z Kalectwem (1960). W l. 60. XX w. nawiązała współpracę z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Otrzymała medal ZŁOTE ASTROLABIUM – honorowe wyróżnienie Towarzystwa Miłośników Torunia (1980) oraz Order Uśmiechu (1986).

## Literatura:

1. Wałęga A., *Życie i działalność Wandy Szuman (1890-1994)*, Toruń 2005.
2. *Wanda Szuman – pedagog i andragog specjalny: szkice do portretu*, red. nauk. B. Borowska-Beszta, Radom 2009.
3. *Wanda Szuman w stulecie urodzin*, red. J. Huppenthal, Toruń 1991.

Agnieszka Wałęga